

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégeniold-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Az egyetem kérdéséhez.

Debrecen, július 9.

(G.) A harmadik egyetem hova-helyezésének kérdése maholnap komikumá fejlődik. Debrecen tizenegyedfél, Szeged közel nyolcmillió áldozatot kínál fel az egyetemért, Kassa küldöttségekkel és emlékiratokkal, Temesvár és Pozsony hatalmas pártfogóval operál. De mozog — ha kevésbé figyelemreméltóan bár — Arad, Pécs és Nagyvárad is. Odafent pedig, kormánykörökben, nap-nap után eregetik a dodonai kijelentéseket, hogy: Kaszát csakugyan nehéz mellőzni a tradíció miatt, Debrecen valósággal első helyen áll anyagi áldozatával, Szeged nemzeti szempontokból nem lehet el egyetem nélkül, Pozsony megmagyarosítaná a Dunántúlt s a nyugati határszéleket stb., stb. — Az érdekelt városok lapjai aztán illő örömmel veszik tudomásul a miniszterelnöki s miniszteri kommunikékat, lakosai vigadoznak, szemben a többi városokéival, akiket elfog az irigység, mihelyt az ígértetés mérlege más város felé billen.

Jó urak, kik a debreceni egyetem magasztos gondolatának szolgálatában álltok, ne törődjete, sőt törődjete ti ezzel a vásári ígértéssel! Sokkal világosabb a helyzet, semhogy nyilván felismerhető ne volna első nézésre: ez a kormány sem fog tulságosan sokat törődni a rengeteg költségvetési megterhelést jelentő egyetemi kérdéssel. Fel kell hagyni — Debrecen különben eddig sem igen törte magát felfelé — a Budapestre való küldöttségjárással és mivel sajnosan sok idő fog eltelni még a döntésig, arra kell felhasználni minden percet, hogy dolgozzunk.

Nem is olyan nehéz körvonalozni azt a munkakört, mely komoly, erélyes tevékenységre hívja az egyetemi terv barátait. A Kenézy Gyula dr megalkotta keretben legalább az alapépítkezésekkel kell készen len-

nünk rövidesen, hogy ne csak anyagi felajánkozásunk nyers vagyontömegével, hanem úgy állhassunk bármely percben a kormány elé, hogy a hatalmas terv pillérei alá legyenek támasztva, hogy mi már félig kész eredményt tudjunk felmutatni, hogy bennünket rosszakarrattal se lehessen mellőzni.

Jó volna sietni, úgy gondolom, a kórházak kérdésének gyors rendezésével s tető alá kellene hozni hamarosan a közművelődési házat. Ezenközben meg kellene állapítani véglegesen és megváltoztathatatlanul, hogy rendelkezésre állanak-e s hol vannak a létesítendő egyetem telkei? El lehetne továbbá párhuzamosan végezni azt a munkát is, mely a kollégium könyvtárainak egységesítésével, a fűvészkert, kiskórház, szertárak és muzeumok rendezésével jár.

A legfontosabb teendő pedig az volna, hogy a város által megajánlott készpénzbeli segélyből annyit, amennyi e terv kiviteléhez szükséges, haladéktalanul folyósítani kellene a bölcsészeti kar teljes kiképzésére. Ha ezt a fakultást kiépítjük, csonka egyetemünk van, s ha e csonka egyetem nem is vonja maga után egyelőre mindazon előnyöket, melyeknek kedvéért a város az ő fejedelmi áldozatát meghozta, kétségtelen, hogy egyfelől ez előnyök közül is sok jelentkeznék, másfelől pedig valóban mérföldes lépéssel haladnánk előre tervünk megvalósítása felé. Debrecen városáról nem tesszük fel, hogy akadályokat gördítene a sürgős folyósítás elé; hiszen nem volna itt egyébről szó, mint arról, hogy a modus változott, hogy más uton-módon próbáljuk előbbre vinni ugyanazt a tervet, melynek eddigi megvalósítási kísérletei, mint téveteg, erőtlen, határozatlan próbálkozások, nem váltak be.

Ki hiszi, hogy a mindenkori kormány ne Debrecen helyezné frontba, ha mi azzal tudunk előállani, hogy nekünk — a theológián

kivül — teljesen kiképzett s minden segédintézménnyel ellátott két fakultásunk van s hogy a városi segélyből megmaradó, valamint a re-lormátus egyházkerülettől várható hozzájárulásból a létesítendő orvosi szak költségvetési terhének egy részét is elő tudjuk teremteni? Ha mi három év alatt ki tudnánk építeni a bölcsészeti szakot s meg tudnánk szerezni a végbizonyítvány-adási, tudorképesítési jogot, lehetetlennek tartom, hogy más város csak szóba is jöhetne Debrecen mellett a harmadik egyetem helyének eldöntésénél.

Ennek a programnak a beváltása volna az első kardinális kötelességünk. A másik, amelyről, — ideirányult reményseink megfogyatkozván — kevesebb lelkesedéssel lehet beszélnünk: gyors, végleges és erélyes tisztázása volna annak, hogy a tiszántuli egyházkerület, esetleg a magyar egyetemes kálvinista egyház tud-e, akar-e minden ereje megfeszítésével még több áldozatot hozni az egyetemre? S mikor hozhatja meg és mennyire tervezi ezt az áldozatot?

Erről azonban más alkalommal.

Méltóságosak és kegyelmesek. A statisztikusok tudvalevően minden lében kanalnak. Most statisztika jelent meg a képviselőket megillető címekről is. Eszerint az új parlamentben a nagyméltóságú képviselők száma 37, méltóságos képviselő éppen 100 ül a képviselőházban. Összesen 137 kegyelmes és méltóságos képviselő. Eszerint a magyar képviselők között minden harmadik vagy méltóságos vagy excellenciás ur. — Hát ez nagyon érdekes dolog, kivált abból a szempontból, hogy milyen demokrata lesz a választói reform, amit a méltóságos és kegyelmes urak csinálnak!

A banktárgyalások. Bilinszky lovag osztrák pénzügyminiszter holnap Budapestre érkezik, hogy ott Lukács László magyar pénzügyminiszterrel a bankkérdésről tárgyaljon. Hogy milyen eredménye lesz eme konferenciának, természetesen nem lehet megmondani. Nincs kizárva, hogy a tárgyalások

Megnyílt Fehér J. Új butor nagy áruháza ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izlőses kiállítású butorokat.
DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

HAMBURG SALAMON

bőrönd- és koffergyáros.
DEBRECEN, Piac-u. 47.

Készít min
dennemű

utazó bőrönd és koffereket.

Javításokat
elfogad.

Kész kofferek raktáron kaphatók
a legolcsóbb árak mellett.

a tanácskozással annyira előhaladnak, hogy megkezdődhetnek újból a szakreferensek tárgyalásai. Ha az alapvető kérdésekben sikerül megállapodásra jutniok, akkor a banktervezet szövegének megállapítása már a legközelebbi időben megtörténhetik. Számolnak azonban azzal az eshetőséggel is, hogy a tárgyalásokat az őszig el kell halasztani.

A képviselőház ülése.

Feliratok
és inter-
pellációk

Unatkoznak
a honatyák.

Néppárti
ak és kis
gazdák

Szomoruan szítal az eső. Kihalt az országház környéke és a folyosókon szomoruan nézik a gazdálkodással foglalkozó honatyák, hogy esik az eső az aratás idején. Ebben a hangulatban nyílik meg az ülés, amely újabb feliratok mellett interpellációkat is ígér.

Berzeviczy Albert elnök egynegyed tizenegy órakor nyitja meg ülést. Hitelesítik a tegnapi ülés jegyzőkönyvét. Az elnöki előterjesztések után az összeférhetetlenségi állandó bizottság három jelenlevő tagja Tisza István gróf, Palleivne Arpád és Hegedüs Kálmán leteszik az esküt. Urmánczy Nándor a marostordai főispán kinevezése miatt interpellációt jegyzett be. Napirend után térnek rá.

A felirati vita.

Elnök: Napirend szerint következik a felirati javaslat folytatás tárgyalása.

Rudnyánszky György jegyző: Rakovszky Béla!

Rakovszky Béla, a néppárt szónoka támadja a kormányt. Megvádolja a közigazgatás vezetőit, hogy a miniszterelnök intézkedésére törvénytelen eszközökkel erőszakolták ki a munkapárti jelöltek győzelmét. A többséget megszerezte a kormány, de ez a többség olyan árnyalatu emberekből áll, hogy produktív munkára képtelen lesz. A koronát is felhasználják korteseólokra

Egy hang jobbról: Hogy mer ilyen mondanai?

Rakovszky Béla: Ő és pártja nem azonosíthatja magát a kormány feliratával. Felolvassa a néppárt felirati javaslatát.

A kisgazdák felirata.

Szabó István. Ismerteti a gazdapárt megalakulásának történetét. Nem lehet a népről gondoskodni a nép nélkül. Pedig most mindig ezt akarják csinálni. Az adótörvények súlyos sérelmeket tartalmaz. A földadónál óriási különbségeket csinálnak, mindig a kisbirtokos kárára. (Helyeslés.)

Huszár Károly: Az egész országban így van!

Szabó István: A nagybirtokosoknak éppen kétszer annyi birtokuk van, mint a kisgazdáknak, s mégis az adók háromnegyedrészét a kisgazdák fizetik. (Mozgás.)

Kellemen Samu: Ezért kell a demokratikus választói reform! (Helyeslés.)

Szabó István: A II. osztályú kereseti adót eltörölte a múlt országgyűlés, de azért még fennáll, s talán a mostani kormány nem is akarja ezt a törvényt életbeléptetni. (Mozgás.)

Kossuth Ferenc: Mi megtettük a magunkét!

Szabó István: Beszél a regálékártalanítás visszaéléseiről. A közigazgatási tisztviselőket a nagybirtokosok megvesztegetik.

Egy hang jobbról: Államosítani kell! (Nagy zaj.)

Felkiáltások balról: Ez kellene csak! Állami kortések lennének.

Szabó István: Az általános választói jogot sürgeti. Ez kell, nem állmosítás. (Élénk helyeslés.) Felolvassa a gazdapárt felirati javaslatát.

Szabó István hsszasabban beszél a felirat mellett. Beszéde után szünet következett.

Szünet után Csermák Ernő pk. függetlenségi beszélt a választási visszaélésekről. Elmondta, hogy neki 30 ezer koronát ajánlottak, hogy lépjen fel munkapárti programmal. A feliratot nem fogadja el.

Az ülés végén Urmánczy Nándor inter-

pellációja következett a marosvásárhelyi főispán kinevezése ügyében, mely után az ülés véget ért.

Több rendőrt!

— július 9.

Egy kirabolt zálogház ajtaja előtt állmélkodott ma a város. A Kossuth-utcán, a forró életű kereskedő negyed centrumában fosztottak ki az éjjel egy zálogházat s ami arany, gyémánt és egyéb drágaság volt, nyugodtan összeszedték a nyájas ékszerkedvelők, akiket lihegve hajszolnak most a rendőrség összes emberei.

Egyszerű rendőri esetnek látszik ez, ami fölött nem kellene a kezünket sopánkodva összezsápnálni. Végre a világ minden betörés biztosító társasága a szövetkezhet Sherlock Holmes hadseregével, a gazemberek sötét terveit nem lehet csak úgy ukmukfuk megakadályozni. Erről beszélni is felesleges. De konstatálnunk kell, hogy Debreczenben a tegnapi merész gaztett nem magában álló jelenség. Sajno, a betörések sűrűn követik egymást s szinte ordító csufságára az ugynevezett közbiztonságnak: a város legforgalmasabb utcáin meredeznek a feszítő vasak. Ilyenkor aztán igen olcsó, de biztos hatással lehet szidni a rendőrséget.

Valamikor, az újságírás gyerekkorában a riporterek legszebb álma teljesedett, ha sikerült goolt rughattak a rendőrség gyomrába. A káromkodás azonban akármilyen kacsaringós, célra nem vezethet.

Kimondjuk nyíltan, hogy a rendőrség a sűrűn előforduló betörésekért nem okolható. A debreceni rendőrség mai szervezetével nem szolgálhatja azt a nagy feladatot, amire hivatva van. Ez a szervezet nem állhat őrt egy város élete és vagyona felett. Egy olyan hatalmas fejlettségű város, mint Debreczen, biztonsága nem állhat meg ilyen siralmasan gyenge alapon.

A majdnem százezer főnyi lakosságú városnak nincs megfelelő rendőrsége. Az intézmény vezetésének modernségét elismerjük, európaias szelleme ellen sem lehet kifol-

Fölrepülni!

Mit bánjuk mi, hogy mit beszélnek,
Kavarogjon a sáros élet,
Mi ugy-e fölrepülünk?

Guny és szitok csapjon utánunk.
Kacag rá erős, fehér szárnnyunk.
Mi ugy-e fölrepülünk?

Mi fogunk tudni szépen élni.
Hangyabolyra közönnnyel nézni,
Mert mi fölrepülünk:

Kis lelkek fölött érthetetlen,
De egyedül és érintetlen,
Ugy-e gyönyörű Aszonyom!?

Kuthy Sándor.

A fekete kenyer.

Irta: Anatole France.

Nikolas Nerli bankár volt Florenzben. Reggeltől késő estig íróasztalánál ült és pénzt számlált. Nagy összegeket kölesönzött papáknak és császároknak. Kölesönzött volna az ördögnek is, de attól tartott, hogy rossz üzleteket csinál vele.

Nikolas Nerli merész és bizalmatlan természetű volt. Nagy vagyont harásolt össze

és sok embert koldusbotra juttatott, ezért azután az egész Florenz tisztelőben is részesítette, nem ugyan a szivtelenségeért, mint nagy vagyonáért. Kis palotában lakott, ahova fényes nappal is félig csukott, apró ablakokan surra it be a napsugár. Ez is különös bölcsességére vallott, úgy okoskodott, hogy a gazdagok lakása kalitkához hasonlítson.

A palotát magas rács- és lánckerítés vette körül. Belül pompás berendezés tette kényelmessé a palotát. Csodaszép freskók, amelyek az erény szimbolumait jelképezték, díszítették a falakat, pátriárkák, próféták, királyok és nagyemberek arcképeit a legkiválóbb festőkkel készítette. Drága gobelinek húzódtak a falakon, amelyek nagy történelmi eseményeket örökített meg.

Nikolas Nerli gazdaságának látszólagos jószívűségével csinálta a reklámot. Nagy kórházat alapított a városon kívül, amelyet gyönyörű szobrokkal díszített. Florenz lakossága hálából a Santa Maria Novella építését befejezve, megfestette Nerli arcképét, amint esdekelve a Szent Szűz előtt térdepel. Könnyen fel lehetett őt ismerni vörös sapkájáról, drága prémes gallérjáról és kis, szuró szeméiről.

A kép másik részén felesége, Monna Rismantosa állott, becsületes, nyílt arccal, amelyből leritt a jólelkűség és amely el-

árulta, hogy soha senkinek rosszat nem cselekedett.

Nikolas Nerli a köztársaság legkiválóbb polgárai közé tartozott, aki ellen nem igen mertek állástfoglalni. Nem ismerte soha a szegények nyomorát, akik néha a börtönbe vetették a zsarnokokat és hatalmasokat.

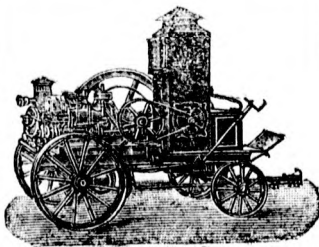
Nem történt életében semmi esemény, ami vagyonát csökkentette volna, vagy annak gyarapodását meg tudta volna gátolni. Egy téli este, amikor a késői órákban hazafelé igyekezett, egy csapat elrongyolódott alak vette körül. Kérőleg nyujtották feléje a kezüket, de ő rideg szavakkal utasította el a koldusokat.

Az éhség makacsa tette őket és nem akartak mellőle tágitani, egészen körülfogták és siró, kétségbeesett hangon kértek tőle kenyeret. Követ akart fölkapni az utcáról, hogy közbük hajítsa, amikor egyik szolgáját pillantotta meg, aki nagy kosárban fekete kenyeret vitt.

Magához intette a szolgát, kezével mélyen benyult a kosárba és kenyeret dobált a koldusok közé. Aztán lakásába tért és lefeküdt. Álmában szivszélhűdés érte, amely ki is oltotta életét. Amikor meghalt, megjelent előtte Szent Mihály. Kezében mérleget tartott és úgy járult a halott elé.

Az egyik serpenyőben az özvegyek ékszerei, a néptől elszedett fillérek, nehéz

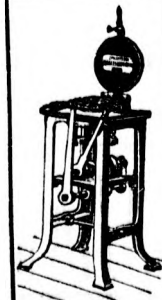
Benzin-, szivógáz
nyersolaj-, gőz-, pet-
rolin- és világítógáz-
MOTOROK
és
Benzin-lokomobilok.

PLEWA és TSA

gép és motorgyár
WIEN, XVII., Wattgassel 78—80.

Sürgönyeim:
PLEWA, WIEN-HERNALS.
Kerületi képviselők kerestetnek.

Minden rendszerű és nagy-
ságu

sütő kemencék,
keverő- és gyurógépek,
az összes sütőipari segéd-
gépek, eszközök és
sütőkemencze-armatúrák.

gás. De tessék elgondolni, ebben a városban alig százhusz uniformisos legény vigyáz a rendre.

Százhusz rendőr! A város monumentális fejlődésének nézőpontjáról tekintve, ez a szám nevetségesen csekély. Hogy örködhetik százhusz rendőr egy nagy város rendje fellett? Hogyan lehet százhusz embert száz meg száz utcára felosztani?

A rendőrök nem szoktak panaszkodni a nyilvánosság előtt, de mi tudjuk és megállapítjuk itt azt a nagy nyomoruságot, hogy Debrecenben egy-egy rendőr 48, mondó negyvenyole órát is tölt fontos szolgálatában. Méltóztassék megérteni és szó szerint fogadni: 48 órát egyhuzamban szolgál a debreceni rendőr, akitől energiát, lélekjelenléte, bátorságot, tapintatot követel minden körülmények közt szolgálati szabályzata.

Ez elviselhetetlen állapot. És amíg így tart, méltán remeghet az, akinek félteni való vagyona van Debrecenben. Ennek a helyzetnek nem szabad tovább tartania.

A kulturpalotánál sokkal fontosabb kulturkérdésnek tekintjük Debrecen közbiztonságát. Nyugati értelemben vett kultúra nem lehet ott, ahol nem biztos a vagyoni és emberélet.

Vegyék komolyan fontolóra, akiket illet, hogy a kulturpalota építésénél is előbbre való, égetőbb szükség teljesítése vár rájuk: a rendőrség létszámát kell sürgősen szaporítani.

DEBRECENI RIPORTOK

A zálogházban.

A hatalmas bérpalota fényes üzlettáblái közül is kiválik az üvegre festett nagy betűs aranyos felirat:

Zálogház.

A tüköruveges kirakat, a süppedő szőnyeg az automata ajtó, a mennyezetről lógó villámcsillár bizony nem árulja el, hogy a szükség és nyomor ad itten találkat egymásnak kora reggeltől késő estig. Bent, a rács

mögött, a kényelmes íróasztal előtt nem a *velencei kalmár* Sylokja veri fogához uzsora aranyait, hanem az intézet alkalmazottjai, csinos, fiatal lányok szorgoskodnak, mert sok a dolog. A zálogház a napnak minden órájában tömve van emberekkel. De milyen emberekkel. Csak a templomban láthatni ilyen rangnem- és korkülönbség nélküli tömeget mint itt.

Kint az üzlet előtt már legalább huszadszor sétál el egy magas, elegáns fiatalember. Réveteg tekintettel kémlel be a minduntalan megnyitott ajtó hasadékán. Látszik, hogy küzd magával, bemenjen-e vagy se. Habozik, meg-megáll, már az első lépésre teszi a lábát, de a következő pillanatban sietve tovább áll, mert ismerőst lát befordulni a sarkon. Ugy tesz, mintha kitűnő kedve volna, még fűtül is, nehogy azt gondolják, hogy a zálogházba akart menni. Elsőtől egy darabra, míg az ismerős el nem tűnik, aztán visszafordul.

Odabent lázasan folyik a munka. Husz év körüli szép barna lány unott arccal besülgeti a benyújtott tárgyakat. Eppen ruháit van a kezében. Hangosan diktálja a mellette ülő szőke kolleganének:

— Tizenkét páraahój, két alsószoknya, egy női kabát: három korona.

Kiéhezett arcu, kopott mesteremberné szól be a rácsra:

— Kisasszony, az Isten áldja meg, adjon rá öt koronát.

— Nem lehet lelkem, csak hármad adhatok.

— De hisz abból orvosságra se telik a fiacskámnak. Már hathónapja fekszik tüdővészben, s ennivaló sincs a háznál.

— Sajnálom nénikém, nem lehet.

Az asszony habozik.

— Kell, nem kell? Siessünk, mert többen is vannak.

A mesteremberné mellől nehéz sóhaj szakad föl:

— Adják ide a pénzt.

A következő percben már egy hordár nyújtja be szemtelenül vigyorgó fejét az ablakon.

— Már megint itt vagyok. Adjanak erre az aranyórára a hadnagy urnak harminc forintot.

készült. Sem a dóm, sem a szenteltvíztartó, sem a kórház nem elegendő tehát?

— Lásd Nikolas Nerli, mindez nem elegendő arra, hogy életed nehéz bűneit ellensúlyozzák.

— Így hát a pokolba jutok? kiáltott rémülten a bankár.

— Türelem! — szól most Szent Mihály. — Még nem jutottunk a végére, itt még látok valamit.

Fekete kenyeret rakott most a serpenyőbe, amely rögtön megbillent, úgy, hogy a két serpenyő egyenlő magasságban állott meg. Azután meg se mozdultak. A bankár nem akart hinni szemének.

— Sem az égnek, sem a pokolnak nem kellesz — szól nyugodtan Szent Mihály. — Menj, térj vissza Florenzbe, szaporítsd meg a kenyerek számát, amelyeket a koldusoknak adtál és mentve vagy. Mert az ég nem nyitja meg kapuit minden sehonnai csaló számára. Isten könyörületessége végtelen, menj és gyakorold azt továbbra.

Nikolas Nerli fölébredt és elhatározta, hogy megfogadja Szent Mihály intését és kenyeret fog adni a szegényeknek.

És Nikolas Nerli hátralevő éveit könyörületesen töltötte el és soha nem mulasztotta el, hogy a szegényeken segítsen.

A hadnagy ur persze azt gondolja, hogy legnagyobb diskrécióban marad a dolga, ha hordárba bizza a zálogügylet lebonyolítását.

— No, siessenek már, — vigyorozja tovább a vörössapkás — mert az arából esokrot kell vinnem a hadnagy ur kisasszonyának.

Megkapja a pénzt s aztán átengedi helyét egy rokonszenves arcú, szerény modoru fiatal embernek. A pénzt elteszi és ki-következik. Véletlenül egyetlen fél sem várakozik a rács előtt. Ezt a ritka alkalmat egy kis tereferére használják fel a hivatalnoknők.

— Te Ella, — mondja a szép barna lány a szőkének — tudod hol voltunk az este?

— No?

— A moziban.

— És?

— Ott volt ő is.

— A magas, elegáns?

— Igen. De, én azt hiszem, már is szeretem, ott, hogy ő is szeret engem, az biztos:

— Megint csak téged nézett?

— Fogadni mernék, nem is látta, mit játszanak. Aztán megleste az Uránia előtt, hova megyünk s jött utánunk a kávéházba. A szomszéd asztalnál foglalt helyet. De, én azt hiszem, nagyon gazdag lehet.

— Miből gondold?

— Mert pazarul vacsorázott és pezsgőt ivott.

Az ajtó nyílik, a társalgás megszakadt. A magas, elegáns fiatalember végre meg-gondolta a a dolgot s mégis csak benyitott a zálogházba. Zavarodottan lépett a rács elé s benyújtott egy törött üvegű nikkell-órát.

— Kérek rá három koronát.

A szép barna lány szó nélkül kinyújtotta a pénzt. Ekkor tekintett csak rá a fiatalember, akinek a következő minutumban vérvörösre vált az arca, meglepődötten hátralepített, de aztán mégis a pénz után nyult s gyors léptekkel távozott.

A szép barna lány utána bámult, — aztán szinte félve, remegve fordult a szőkéhez:

— Te, tudod, ki volt ez?

— Csak nem...

— De igen, ő volt.

Hallgatott pár percig, aztán a szőke szólalt meg:

— Hát mégse gazdag.

A szép barna elmélázott.

— Ki tudja? Hátha megtudta, hogy itt vagyok s miattam jött be?

— Nincs kizárva, — jegyezte meg a szőke, de azért tamáskodva forgatta a törött üvegű nikkell órát.

A magas, elegáns fiatal ember pedig szinte rohant a közeli — herresboltba.

Csillag Arthur

: modern :

könyv-, papír-, zenemű- és írószer

: kereskedése :

a jövő héten megnyílik.

RÓTH BANKHÁZ

BUDAPEST.

Bank-központunk:

VI. Váci-körút 45. Bankpalota.

Telefon: 92-25 (Interurban).

Díjtalanul nyújtunk bankinek szakszerű felvilágosítást. Válaszbélyeg mindenkor melléklendő.

FOLYÓSITUNK:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10-75 éves törlesztésre 3°/_o-31°/_o-4°/_o-4¹/₂^o/_o-os kamatra készpénzben. Jelszám kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5-15 évre 5°/_o-al, esetleg 5¹/₂^o/_o-al.

Személy- és tárcaváltóhitel iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2¹/₂-10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állam, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeket nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénztételek és vállalatok részvényeire értékük 95°/_o-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett. Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdékben lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor eredményesül; az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely beföldi pénztételeket által nyújtott jelzálogos, törlesztéses, személyi- és váltókölcsönt. — Minden nemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden realis ügyletet a legnagyobb pénzcsoportoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bank-házunk képviselőit megbízható emberek felvesszük.

Betörés a Kossuth-utcán.

Kifosztottak egy zálogházat.

Betörők a háztetőn.

40,000 korona a kár.

A lakók semmitsem hallottak. o

A nyomravezető 400 K kap.

Saját tudósítónktól.

A Kossuth-utcai Cityben, a város egyik legnépesebb vonalán hallatlanul vakmerő betörés történt. Az éjjel kifosztottak egy zálogházat. Elvittek minden drága portékát, aranyat, ezüstöt, briliántokat. Tizenkét és egy óratájt garázdálkodtak a betörők, akik zavartalanul végezték munkájuk, zavartalanul dolgozhattak egy zálogházban, közel a Piac-utcahoz, a város központjához, ahol bolt hátán a bolt s éjszaka idején is élénk a forgalom. A gonosztevők páratlan fortélyal végezték munkájukat s tovább álltak anélkül, hogy a legcsekélyebb nyomot hagyták volna maguk után. És a rendőrség kezében nincs még egyetlen adat sem amiből helyesen következtethetni tudna. Egyelőre csak tapogatózik a nyomozás, de hisszük hogy a betörőket hamarosan kézrekeríti a rendőrség.

A zálogház.

A Kossuth-utca elején a 15. számú régi emeletes házban, benn az udvaron van Kohn Henrikné zálogintézete. A hában több üzlet van, még a kapu alatt is egy szabóműhely, szóval az utcai front a legkisebb zugig alaposan ki van használva. Meglehetősen szűk kis helyiség a zálogház, de a kasszája mindig tele van arany és ezüstművekkel, briliáns portékákkal. Az egyetlen bejáratot erős vasajtó zárja s ezért sohasem gondolt Kohn Henrikné arra, hogy valaha betörjenek.

A zálogintézetet ezelőtt egy évvel a kapu alatt volt. Az egyik üzlettulajdonos ezt a helyiséget is fel akarta használni s így Kohné az udvari két szobás földszinti épületbe költözött át. A kisebb, bekerített helyiség a pénztár. A másik szoba a raktár. A helyiség fölötti padlást szintén raktárnak használta Kohn Henrikné. A szoba felső padozata gerendás és deszkázott. Az ablakon vasrács.

40000 korona a kár.

Kohn Henrikné ma reggel fél kilenc órakor nyitotta ki a zálogház ajtaját Rosenblüh Adolf raktárossal. Mikor beléptek a szobába, elrémülve látták, hogy a mennyezet hatalmas nyílás tátong. A stukatur fél méternyi területen kifürészelve és besza-

kadva. Minden esupa por, törmelék. Az üzletben szanaszét ékszerdobozok.

Rémütnen fordították rá a kulesot. Azután telefonáltak Kohn Henriknek, akivel csakhamar megállapították, hogy hiányzik a zálogház összes arany, ezüst neműi, amelyeknek értéke megközelíti a 40000 koronát.

Kohn Henrik mikor az első ijedtségből felocsudott, értesítette a rendőrséget.

A padlásról a szobába.

A betörés helyére Rostás István főkapitány sietett Mile Pál tb. rendőrkapitány-nal s azonnal hozzálátott a nyomozáshoz.

A rendőrség emberei megállapították, hogy a betörés pntekről szombatira virradó éjjel 12 és egy óra között történt, tehát olyan időben, amikor még elég zajos, mozgalmos az utca. A betörők valószínűleg a kaput alkulesesal nyitották fel, de az a feltevés is megáll, hogy még este rejtőztek el a szűk udvarban.

Aztán hozzáfogtak a munkához. Az épület egyik oldalán a padlásra mentek a felvezető lépcsőn. Itt a betörők, akik valószínűen ketten, esetleg hárman lehettek, a mennyezet közepén végigfutó körülbelül 26—28 cm. széles gerendát, amelynek vége már korhadni kezdett, vaskapocsosal kiemelték s alátámasztották. A gerenda alatt levő deszkát kifürészelték s a padláson talált létrán a szobába bocsátkoztak. Távozásuk után visszamentek a létrán a padlásra. Hogy onnan hova tűntek, az eddigi nyomozás még nem derítette ki. A Wertheim szekrényt alkulesesal nyitották ki. A középső fiókban állnak az ékszerek külön dobozokban. Ezekből kiszedték az ékszereket s a dobozokat a földre szórták. A szekrény felső és alsó trezorját nem nyitották ki a betörők, pedig itt voltak a legértékesebb dolgok. Kohné tegnap egy hatezer korona értékű fejdíszet vett zálogba s ezt szokása ellenére nem a szekrény középső fiókjába tette, hanem a felső trezorba.

A lakók semmit sem hallottak. o

Mile Pál tb. rendőrkapitány a nyomozás után a lakókat hallgatta ki.

Reiter Sándor fogteknikus, kinek a hálószobája közvetlen az irodahelyiség mellett van és Bodnár Géza, akinek lakása szin-

tén a zálogház közvetlen közelében van, azt vallják, hogy 12 óráig voltak fenn, olvastak, de semmiféle gyanus zajt nem hallottak. Az a véleményük, hogy a viszonyokkal teljesen jártas emberek lehettek a betörők.

A házmeister vallomása szerint az éjszaka a házból senkit ki nem engedett, így a betörőnek a reggeli órákban kellett kiszökni a nyitott kapun át.

Az adósok.

A betörés híre csakhamar elterjedt a városban és 10 órára már hatalmas tömeg leste-várta a híreket. Egy német nő izgatottan kérdezősködött, vajjon nem fogták még el a betörőket. Elmondta, hogy nagyértékű tárgyai vannak, vagy voltak inkább a zálogházban, néhány korona kölesönért.

A rend fentartására két rendőrt, később számozatlan rendőröket állítottak, akik senkit sem bocsájtottak az udvarra. Tanui voltunk a nagy buzgóságuknak, hivatalos hatalmukkal való visszaélésüknek. Talán az éjszaka gorombáskodtak volna a betörőkkel, nem délután!

A rendőrség táviratai. o

A rendőrség negyven táviratot küldött szét minden irányban. A könyvekből megállapította az ékszerek leírását s táviratban megküldte a városok zálogintézeteinek és rendőrségeihez.

10000 koronára volt biztosítva.

A zálogházi tárgyak 10000 koronára voltak biztosítva, így a szegény munkás emberek, — mert közülök került ki a legtöbb látogatója a zálogháznak, — kárpótolva lesznek.

400 korona a jutalom.

Kohn Henrikné 400 korona jutalmat ad annak aki nyomra vezeti a rendőrséget.

Tudomásunk szerint a rendőrség szenzációs adatok birtokában van, de a vizsgálat sikere érdekében az eddigi eredményeket titokban tartják.

Ritka alkalom!

Leltározás előtt állván,
óriási CHINAEZÜST rak-
tárunk csökkentésére az
összes dísz- és használati
tárgyakat saját beszerzési
árunkon bocsájtjuk nb.
: vevőink rendelkezésére :

Löfkovits Arthur és Társa
ékszerészek.

LE DELICE — cigaretta papiros **mindenütt kapható!**
— cigaretta hüvely

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, **beretvás pastillát,**
hanem használjon azonnal

amely 10 perc alatt a legmdkacsabb migraint és fejfájást elmu-
laszaja. Orvosok **Ara 1.20 K** Kapható minden
által ajánlva. — **Készíti: Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten.**
3 dobozzal ingyen postai szállítás.

HIREK

a debreceni
honvéd
helyőrségből

Kinevezések
Áthelyezések
Beosztások

— július 9.

A Rendeteti Közlöny legutóbbi száma bőséggel közöl olyan felsőbb rendelkezéseket, melyek a debreceni honvéd-helyőrséget közelebbről érdeklik. E rendelkezéseket a következőkben ismertetjük:

A király elrendelte *Unterländer* Lajos budapesti 1. honvédszolgálati alezredesnek a debreceni 3-ik honvédszolgálati gyalogezredhez való áthelyezését.

A honvédelmi miniszter tavári *Tahy* Márton őrnagyot a debreceni a 3-ik honvédszolgálati gyalogezred második zászlóaljának parancsnokául osztotta be.

A honvédelmi miniszter *Grósz* Dániel 3-ik gyalogezredbeli őrnagyot egészségi okból jelenlegi alkalmaztatása alól felmentette.

A honvédelmi miniszter *Józsa* Vince 3-ik gyalogezredbeli II. o. főfegyvermestert I. osztályúvá, *Tatár* János 3-ik gyalog- és *Bartha* Ferenc 2-ik huszárezredbeli fegyvermestereket pedig főfegyvermesterekké léptette elő.

A miniszter végül dr. *Miskolczy* Pál 2-ik honvédszolgálati tartalékos hadnagyot a szolgálaton kívüli viszonyba helyezte.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvény, cukorbetegség, vörheny és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST Selye-Lipóczy Salvator-forrás-üzlet, Budapest, Rudolftr. 8.

IRODALOM.

A „Nyugat” felolvasó körútja. Az a nagy siker, amely a Nyugat múlt évben Arad, Debrecen, Nagyvárad és Szegeden tartott felolvasásait kísérte és az elismerés, amelyben a fővárosi közönség izlésű közönség a Nyugat felolvasó és előadói esteit részesítette, — bátorítja fel a Nyugat szerkesztőségét, hogy vidéki felolvasásait az idén rendszeresítse. A Nyugat a magyar modern irodalom jeles orgánuma; új irodalmi irányát maguk a Nyugat kiváló írói élőszoval hirdetik, élénkebb, közvetlenebb kontaktust létesítvén a Nyugat és olvasói között. Az ország nagyobb vidéki városaiban tartandó felolvasásokon részt fognak venni: Ignóczy főszerkesztő, Ady Endre, Babits Mihály, Móricz Zsigmond és Ambrus Zoltán a Nyugat, főmunkatársai, Hatvány Lajos, Heitai Jenő, Kaffka Margit, Juhász Gyula, Lengyel Menyhért, Molnár Ferenc, Szép Ernő és többen a

Nyugat írói és munkatársai közül, ezeken kívül pedig a fővárosi színművészek legkiválóbbjai a Nyugat íróinak szerzeményeit fogják előadni. Tisztelt olvasóink figyelmét a Nyugat felolvasásaira azzal hívjuk fel, hogy a felolvasásokat a Nyugat előfizetői díjtalanul látogathatják. A Nyugat előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Mérleg-utca 9. szám.)

UJDONSÁGOK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a református templomban a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: A Nagytemplomban *Peleskey* Sándor s. lelkész, Kistemplomban 9 órakor *Molnár* Ferenc s. lelkész, 11 órakor *Szele* Miklós s. lelkész, Kossuth-utcai templomban *Uray* Sándor lelkész, Ispótytemplomban *K. Tóth* Kálmán lelkész, Csapókeri imaházban *Kovács* János lelkész, Homokkeri imaházban *Bereczky* József szónok.

A római kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben mennek végbe: Reggel 6 órakor csendes szent mise; 7 órakor csendes szent mise; 8 órakor csendes szent mise, 9 órakor ünnepi nagymise utána szent beszéd, háromnegyed 11 órakor csendes szent mise, fél 12-kor csendes szent mise. Délután 3 órakor litánia, utána Rózsafüzér, 5 órakor Jézus Szent Szíve Társulatának ájtatossága szent beszéddel, kórmennettel és litániával.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor *Matrny* Lajos ev. lelkész-főesperes végz az istentiszteletet.

— **A debreceni repülőember.** *Szatke* Ferenc mérnök pár napja, hogy hazakereszt a budapesti repülőversenyekről, hol a különböző géptípusokat tanulmányozta. — A repülőgépjét egészen újra építette s minden nap próbarepülést tart a Nyulason.

— **A vadásztársulat közgyűlése.** A vadásztársulat szombat délután öt órakor tartotta évi rendes közgyűlését a város háza közgyűlési termében dr. *Magoss* György tiszti főügyész elnöke alatt. Dr. *Szikszay* Szabó László titkár előterjeszté az 1909–1910 vadászati évről szóló jelentést. A társulat tartott két rendes egy rendkívüli és tizenkét választmányi ülést. A tagok száma 123. — Bevételei volt 13533 korona 25 fillér, kiadás 9581 korona 40 fillér, így pénztári maradvány 3951 korona 85 fillér. Ez az összeg a vadászlak építésével felmerült s elszámolás hiánya miatt fizetetlen költségek fedezésére szolgál. Három hajtvadászatot rendezett a társulat a múlt évben, egyet Savóskuton, kettőt a nagyerdőn. Sajnálattal emlékezik meg a jelentés *Kovács* Sándor vadórról, akit hivatása teljesítése közben egy vadászó lelélt. Özvegyéről és árváiról a társulat gondoskodott. Három vadórnek 688 korona 60 fillért fizettek ki duvadartásért. A földmivelésügyi minisztertől kapott a társulat husz darab nyulat. A vadtenyésztés és vadszaporítás céljából 2246 korona 87 fillérért nyulat és fácánt vásárolt a társulat. A közgyűlés ezután a választmányi tagokat választotta meg így: *Balázs* Ödön 26, *Juga* Gyula 29, *Killer* Viktor 24, *Trux* Miklós 21, dr. *Polgár* Dániel 14 szavazatot kapott.

— **A sajtó tisztessége.** A debreceni büntetőtörvényszék tegnap száz korona pénzbüntetéssel sújtotta *Varga* Lajos dr debreceni ügyvédet, mert tavaly, amikor ő dr. *Tüdős* Janossal szemben képviselőjelölt volt, azt állította a Debreceni Függetlenségi Újság c. napilapról, hogy csak pénz kell hozzá, meg lehet vásárolni ezt a lapot. A sértett *Hegedüs* Loránt lapszerkesztő megnyugodott az ítéletben, *Varga* dr felebbezett.

— **Elkészült a felüljáró hid.** A debreceni máv. osztálymérnökség ma értesítette *Kovács* József polgármestert, hogy a debrecen-fehértéplomi utnak Debrecen állomással való keresztezésére szolgáló felüljáróhid megerősítési munkái már befejeztettek s így a nehezebb járműveknek (gőzekék, gőzmozdonyok, uthengerek stb.) a hidon való közlekedésére fennálló tilalom megszüntethető, vagyis a hidon most már a nehezebb járművek is áthaladhatnak.

— **A tüdőbeteg-szanatórium.** A belügyminiszter értesítette a városi tanácsot, hogy a tüdőbetegek sanatóriuma számára kijelölt telkek szemléljére *Fáy* Aladár dr közegészségügyi főfelügyelőt bizta meg.

— **Delaroche bárónő életben marad.** *Delaroche* bárónő, akinek katasztrófájáról tegnap már hírt adtunk, a repülőgépe lezuhanása alkalmával bal karját és jobb lábát eítörte és agyrázkódást szenvedett. Állapota egyre súlyosodik ugyan és eddig egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét, de azért még van lehetőség a felgyógyulására. A bárónő lezuhanását, mint már hivatalosan megállapították, motorromlás okozta. A katasztrófa után véresen és eszméletlenül szállították Rheims melletti sanatóriumba. Az orvosok senkit sem bocsátanak bozzá, noha igen sokan keresik fel, különösen aviatikus collegái.

— **Orvosi kísérletek a wüzburgi királyi klinikán,** mely Németország egyik legtekintélyesebb tudományos intézete, a következő eredményre vezettek:

„A természetes **Ferencz** József-keserűviz biztos hashajtó hatása és semminemű kellemetlenséget nem okoz. Még oly esetekben is, amikor nagyon érzékeny belemnél alkalmazzák, a „Ferencz József-keserűviz fájdalom nélküli székelést eredményez.”

Kérjük a bevásárlásnál határozottan valódi „Ferencz József”-keserűvizet és ne fogadjunk el kevéssé értékes hashajtószert.

— **Méhészeti előadás.** A hajdumegyei Méhészegylet közelebb minden hó 2-ik vasárnapjára rendszeresített méhészeti előadásai elsőjét ma délután 1, 2, 4 órakor tartja meg az egyleti méhes telepén, ahol az egylet tagjain kívül a méhészet iránt érdeklődőket is szívesen látja a vezetőség. Ez alkalommal gyakorlati méhészeti kérdések mellett kiváltképpen a német, osztrák és magyar méhészek idei budapesti vándor gyűlésén és kiállításán való részvétel képezi megbeszélés tárgyát.

— **Sesta-kerti ó-bor,** háttasló eladó. Csa Csapó-u. 19.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészséget?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Műfogak

kautsuk és arany kivitelben, zománc fogsorok, rágásra használható és azonnal megszokható, arany fogkoronák és hidak.

Magyar Ferencz,

fogtechnikus, SZENT-ANNA-u. 5. (Gondy-ház)
Eltört darabok 2 óra alatt javíttatnak.

— **Francia újságíró Debrecenben.** André Dubosy a párisi „Figaro“ levelezője ma dr. Huszár Vilmos műegyetemi tanár társaságában Debrecenbe érkezett. A neves író holnap a Hortobágyot látogatja meg, ahol a város vendége lesz. Tegnap este a francia vendéget az Arany Bika-ban jó magyáros vacsorával fogadták, aki különös dícsérettel emlékezett meg a kitűnő magyar vendégszeretetről.

— **Az egyéki vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az augusztus 15-re eső országos vásárt a hajdumegyei Egyek községben az idén kivételesen 16-án tartásuk meg.

— **Vidám-estély.** A „Petőfi-dalkör“ Bethlen-u. 3. sz. a. helyiségeiben 17-én este vidámestélyt rendez a kör jutalmi alapja javára. Belépti díj 40 fillér, melyért műsor is jár. A műsor 8 pontból áll.

— **A honvédek árváihoz.** A főváros által József főherceg emlékére a m. kir. honvédek árvái részére létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember hó elsejétől négy hely kerül üresedés alá. Bővebb felvilágosítás a városházán nyerhető.

— **A Mándoki ügy.** Az üzletvezető-ségi bélyeg csalás főszereplőjének fogvatartása ügyében kedden fog határozni a kir. tábla tanácsa. Mándoki a fogházban nyugodtan viselkedik, biztosra veszi, hogy a tábla feloldja a fogvatartást elrendelő végzéseket.

— **Az Arany Bika Mulató műsorának** minden száma kiváló a maga nemében. Az emberi erő és ügyesség valóságos csodáit produkálják The Morisoff nyújtótornászok, kik a publikumot nemcsak bámulatba ejtik, de világhírű birkozó-paródiájukkal meg is nevetetik. A kitűnő komikusnak, Gyárfás Dezsőnek esténként óriási sikere van. Pompás kupléit a közönség esténként óriási tapsviharral jutalmazta. Szász Ilona, a Nagy Endre kabarét művésznője, Rastelbinder angol női sextett, Poldi Lenz, Bros. Cabanis excentrikusok, Ella Gerbany, Lucie Werra teszik a fényes programot teljessé. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **Elvárverezett fák.** A villamos vasut második sinpárjának lerakásánál sok fát vágtak ki a nagyerdőbe vezető Simonyi-úton. A kivágott fákat elárverezték s a vételárból 212 korona folyt be a házipénztárba.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálat mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Szilárú irányzat mellett 10,000 ezer méter-mázsa került forgalomba 5—10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 5 fillérrel drágább, a többi tartott. — Idő: változó. A gabonaárak következők: Buza októberre 9.38, áprilisra 0—. Rozs októberre 7.13, Zab októberre 7.22. Tengeri júliusra 5.57, augusztusra 0—, új tengeri májusra 5.57. Repece augusztusra 12.10.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Ozv. Márkus Miklósné ref. 65 éves, Győri Jánosné ref. 30 éves.

— **Amateur-fényképészeknek!** Altalános elismert, kitűnő szalon- és uti fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 6. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapítottatott 1864-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **Butorok** mindenféle modern fa- és kárpított kivitelű **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

— **Üdülő nyári leány-internátus** Üdülő vagy vörtelea, gyenge szervezetű 6—16 éves leánygyermek részére a Magas-Tátrában július 10-től aug. 20-ig. Polgári fiú- és leányiskola. Orvosilag ajánlott helyek. Horn József igazgató Poprád.

— **Még néhány modern üzlet kiadó** Csapó-utca 19. sz. (Knoll-ház). Emelet árvaszéki hivatal.

— **Fürdő idényre! Remek választék** fürdő köpenyek, fürdő lepedők-uszóruhák, turista ingekből, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkendők, bő, egyszerű és díszes batizt fehérnemű, jómódo zsebkendők, batizok és kartonokból. Kardos László Debrecen, Kossuth-utca 9., vászon, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzletében.

— **A gyümölcsbefőzés kézikönyve** költve Antalffy Józsefnél.

— **Divatos női kalapok,** negligzó utazókalapok, lüsterköpenyek, blousok előrehaladt idény miatt leszállított árban kötött strand-kabátok 5 forinttól feljebb. Rózsa Lajosnál Piac-u. 34.

— **Antalfy könyvkereskedése** van a legmodernebben felszerelve zeneművekkel minden jobb új kuplé, zenemű készleten van. Telefon 612.

Dr. Benedek (Gottlieb) Marton

ügyvédi irodáját

Debreczenben, József kir. herceg-utca 17. szám alatt

megnyitotta.

TÁVIRATOK.

Uj egyetemi tervezet.

Öt uj egyetem lesz.

Budapest, július 9.

A harmadik egyetem ügye még el sincsen döntve, már is új tervezet fekszik a kormány előtt. A tervezetből eddig csupán annyi volt ismeretes, hogy öt új egyetemet akart felállítani a koalíciós kormány. A részletes tervek most nyilvánosságra kerültek s annak érdekességei a következők:

Gróf Apponyi Albert volt közoktatásügyi miniszter ezelőtt három évvel megbízta Demeczky Mihály miniszteri tanácsot egy egyetemi tervezet kidolgozásával. Demeczky ma a tervezetet bemutatta Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek, továbbá Zichy, Székely és Serényi minisztereknek.

A tervezet szerint Pozsony, Debrecen, Kassa, Szeged és Pécs városok kapnak egyetemet, mely városokban minden előfeltétel megvan az egyetem felállítására nézve. Pozsony konszularis és hadügyi, Debrecen és Kassa gazdasági akadémiával is bővül, Szegeden és Pécsen orvosi fakultásokat létesítenek.

Uj műegyetemről is szól a tervezet, amely Temesváré lesz. A minisztertanács legközelebb foglalkozik a tervezettel s beavatott források szerint azt elfogadására fogja ajánlani a törvényhozásnak.

Feljelentés egy üzletvezető ellen.

Budapest, július 9. Farkasházy Zsigmond az élesdi kerület volt képviselője feljelentést adott be Jármay Béla kolozsvári üzletvezető ellen a nagyváradi törvényszéknél, mert az élesdi választásoknál a vasutasokat presszionálta.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatkak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyeire.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debrecen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nem csak szépséghiba, hanem egyben undorító szagot ad a lehelletnek.

Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a szájjüregget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehéríti a Sztraka-féle Menthol fog-zappan. — Kapható gyógyszerárak

ban 1 koronáért. 3 darabot bérmentve küld 3 koronáért Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható: **Mauthner Alfréd gyógyszer-tárában és a Központi drogériában.**

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3'10 m. hosszú	1 szelvény	7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 szelvény	10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
ára csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppúgy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkagart gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Telefon Bécsből!

Azért, hogy mindenkinek birtokában legyen a mi „Cäsar“ zseböngyújtónknak, minden más reklam helyett 15000 darabot most a következő árleszállítás mellett adjuk 1 darabot 3 K helyett, csak 2 K, 3 drb. 4.50, 6 drb. 8 K, 12 drb. 14 K. Utánvétellel e mennyiség eladása után az árak eddig rendes árban ismét felemelkednek. A „Cäsar“ a világ legjobb zseböngyújtója. Egy nyomasztó és azonnal tüzet kap, nincs benne semmi Batteire! Évak hosszú során tart, kapható

Öst.- Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen. Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN,
Kistemplombazár,

- ~ Fürdő köpenyek. ~
- Női- és férfi uszóruhák.
- Tricó és Piqué paplanok.
- ~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. — Vasúti állomás Gönczibánya. 572 m. Posta és távirtda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhallációk, diétás kurák, szabad-, nap és tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás. — Kétféle konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30%, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30% árengedmény. — Szobák egész időnyre olcsó átalány árban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos Dr. FANZLER LAJOS.

Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Hirdetések

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyártású, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!
Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkesztyűlegesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

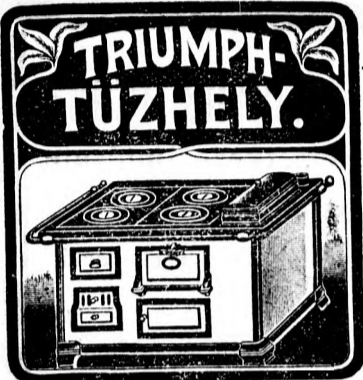
KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gumiárúkat gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítatóit 1878. Telefon 13—76.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást arról, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Aldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

GOLDSCHMIDT S. és fia,

WELS (Felső-Ausztria.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Őszi trágyázás!

Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól!

védjegyü

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

IGLÓFÜRED

Vizgyógyintézet.

Szepes megye.

Gyógyfürdő

580 m. magasan.

Tiszta fenyvesek között, Igló vasúti állomástól fél órányira. — Tökéletesen berendezett modern vizgyógyintézet.

Szénsavas-, fenyő-, moór-, só-, nap- és légfürdők. Dr. Bulling-féle Inhalatórium. Fekvőcsarnok. Hízaló kurák. Diéta konyha stb. Gyönyörű fenyvesek. Ozonduz levegő. Remek kiránduló helyek. Kétféle konyha. Kényelmes lakások. Villanyvilágítás. Csatornázás. Vizvezeték. Szobák 2 koronától. Teljes napi ellátás 4 korona. Étkezés à la carte is.

Allandó fürdőorvos: dr. **GROÓ BÉLA** volt egyetemi tanársegéd, a M. A. V. orvosi tanácsadója, szanatóriumi vezető orvos.

— Képes prospektust ingyen küld Iglófürdő igazgatósága. —

Kronsteiner Károly-féle viharálló mész

Homlokzat-festékek

törv. védve
50 árnyalatban kilogrammonként 24f.-től feljebb
Évtizedek óta a legjobban beváltak és minden utánzatot felülmúlnak. Egyedüli célszerű mázoló anyag már festett homlokzatokra

Email homlokzatfestékek

nem fakul, egy — huzásra fed, nem kell alapszín, email keménységű — csak hideg hideg vízzel keverve használatra kész. Fertőtlenítő, nem mérges, likaesos. Belső helyiségek, még festetlen homlokzatok, faépítmények, mint kamrák, pavilonok, kerítések stb. festésére rendkívül alkalmas. Kapható minden árnyalatban, egy m² költsége 5 fill. Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karl Kronsteiner,

WIEN, III. Hauptstrasse 120.

— Raktár minden nagyobb városban. —

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői-ut 14. sz.

Előkelő otthon egyesek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznyi távolságban a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177—63.

Telefon 177—63.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Ajánlat.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elősmert jóhírnévű órák és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontos és jótállással készülnek.

Vakáció és fürdő idényre kézimunkák, hozzá anyagok legolcsóbban Krausz Gyulánál.

Kereslet.

Könyvelésben jártas ember esetleg nyugdíjazott, ki a raktárnoki teendőket is végezni, ipari vállalatnál felvétetik. Cim a kiadóban.

Fiatallány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Ügyes leány előnyomdához kerestetik Krausz Gyula kézimunka üzletében, Kossuth-utca.

Épület- és műasztalos tanoncok fizetés-sel felvétetnek. Juhász István Kazinczi-u. 2.

Veszek használt boros hordókat. Cim a kiadóban.

Eladás.

Eladó ház. A Hunyadi-utca 14. szám alatti földszintes ház építési engedéllyel eladó. Értekezhetni úgy nőtt.

Lorántffy-utca 27. számú jól jövedelmező ház eladó.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Vendéglő áthelyezés,

Tisztelettel értesitem vendégeimet, jó ismerősömet és a n. é. jó bort kedvelő közönséget, hogy vendéglőmet **Kétmalom-utca 16. szám alól**

Honvéd- és Kertész-u. sarok 38. szám alá

helyeztem át.

Amidőn megköszönöm eddig szíves pártfogásukat, ígérem, hogy jövőben is az lesz fő törekvésem, hogy tisztán kezelt italokkal, jó magyaros konyhával és figyelmes kiszolgálással érdemes legyen tisztelt vendégeim szíves pártolására.

Tisztelettel

Szabó Bálintné,

vendéglős a „Vig magyar”hoz.
Honvéd- és Kertész utca sarok.

**Francia Delin
ujdonságaink**

óriási választékban
raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Ajánlom a legjobb kivitelben
és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindentéle kapcsolásra
Vilámhárító-anyag	Orvosi készülékek, mérőszk.	Motorok, Dynamó gépek
Zseblámpák pillanatvilágításra		Mindentéle anyag, felszereléshez

Kerjen árjegyzéket.

FÖLDVARI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
és villamosszerelési vállalat

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168. Telefon 168.

**Az építő és építetők
szíves figyelmébe!**

Lóvasuti fátelapemen (Hatvan-utca végén) levő fűrészelt és faragott épületfákat, átmérete 10/12 23/30 és 4-12 méter hosszúságban jutányos árban kapható. Ugyanott jó minőségű

száraz tűzifa

3 éves vágás, házhoz szállítva mmként 220 kor. házhoz szállítva a város hivatalos mázsáján lesz lemérve. Tisztelettel:

Kellner Zsigmond,
fakereskedő.

Műjéggyár.

Vendéglősök, hentesek és mészárosok műjéggyára r.-t. megkezdte működését és a napokban jég ára házhoz szállítva 1 tábla 40 fillér, részvényeseknek 26 fillér.

A részvényes urak kéretnek fizetéseiket előre kiváltani és fizetékkel a jeges kocsisoknak fizetni.

Fizeték válthatók

Halász J. Csapó-utca 14. sz. alatt

Rosemberg Frohner vendéglős, Piac-u. 67.

Varga Imre mészáros, Simonffy-u. (Bérpalota) uraknál.

Telefon 820.

Telefon 820.

Gasparik Ádám

műórás és ékszerész

DEBRECZEN, Hunyadi (Várad-utca) 12. szám.

Ajánlom a mai kor igényeinek megfelelő, újonnan be-
rendezett

órás és ékszer üzletemet

valamint precíz

órajavító műhelyemet

Raktáron tartom a legfinomabb és legpontosabb szabályozott órákat, u. m.: valódi schweizer zsebórákat, arany, ezüst, nickel és acél, tokban, a legszebb kivitelben. Továbbá fali, inga, iroda, ebédli, hálószoba konyha és más különféle fali, asztali és ébresztő órákat.

Órák és órajavítások jótállással.

Fali és asztali antik órák. Olcsó és szép ékszerek a legszebb kivitelben.

Pontos kiszolgálás.

Bihari Károlyné utóda

„Bizalom” temetkezési intézete

Kistemplombazár

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt érc- és fakoporsó mindennemű szemfedő, sirkoszoru és szallagnk raktárát a legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel

Bihari Károlyné utóda.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Figyelem!!**Ritka alkalmi házvétel!**

A guti tűzifaraktár mögött levő

BOJER-TELEPEN

10 évi törlesztésre,
tehát kevés pénzzel

olcsó lakóházak

o kaphatók. o

Bővebb felvilágosítást nyújt minden délután 2 órától egész estig a Bojer telepen, a tulajdonos.